

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра соціології

Медіація у професійній діяльності

Спеціальність 054 Соціологія
Освітньо-професійна програма Врегулювання конфліктів та медіація

Курс	2
Семестр	3

Статус нормативна дисципліна
Форма навчання Денна та заочна

ECTS	4
Годин	120

Семестровий контроль Залік
Індивідуальне завдання

Інформація про викладача

ПІБ	Баханов Олексій Юрійович Викладач кафедри соціології
Профіль викладача	http://www.sociology.kpi.ua/faculty-2
e-mail	bakhanov@ukr.net

Розподіл годин та занять

Форма навчання	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		Лабораторні	
	заняття	години	заняття	години	заняття	години
Денна	18	36	18	36	0	0
Заочна	3	6	4	8	0	0

Анотація навчальної дисципліни

Основна мета навчальної дисципліни: формування у студентів розуміння сутності медіаційної процедури та шляхів врегулювання конфлікту у професійній діяльності.

Навчальна дисципліна «Медіація у професійній діяльності» належить до циклу професійної підготовки. Дисципліна «Медіація у врегулюванні конфліктів» пов'язана з навчальними дисциплінами «Соціологія міжнародних відносин та конфліктів», «Інституційна соціологія конфлікту», «Конфлікт в Донбасі: причини, наслідки, шляхи вирішення», враховуючи, що соціальні конфлікти є спільним об'єктом вивчення даних дисциплін.

Завдяки засвоєнню змісту дисципліни студенти матимуть можливість аналізувати основні підходи до розуміння сутності та типів конфлікту, стратегій поведінки в конфлікті у професійній діяльності, шляхи врегулювання конфлікту. Викладач надаватиме цілісний огляд багатоманітних типів сучасних конфліктів та характеризує соціальні причини їх виникнення. На заняттях буде виявлено особливості новітніх форм медіативної діяльності. Викладач продемонструє роль посередництва і переговорів у врегулюванні і трансформації конфлікту. Буде розглянуто теоретичні підходи щодо управління конфліктом та оформлення домовленостей у його вирішенні у професійній діяльності.

Студенти вмітимуть здійснювати аналіз причин, динаміки та наслідків конфлікту. Для проміжної атестації з дисципліни передбачається здатність студента здійснювати критичний аналіз умов конфлікту та способів його попередження та подолання. Студенти розглянуть механізм використання медіаційної процедури у професійній діяльності. Для провадження подальшої професійної діяльності студенти набувають навичок формулювання переговорних позицій під час врегулювання конфлікту, отримують знання щодо основ медіації та засад проведення діалогу.

Для максимальної оцінки з заліку передбачається вміння застосовувати медіативні практики у професійній діяльності, а також здатності вільно наводити приклади варіантів рішення сучасних конфліктів у професійній діяльності.

Перелік тем

РОЗДІЛ 1. Теорія та способи вирішення конфлікту

Тема 1.1. Поняття, види, структура, динаміка та діагностика конфлікту у професійній діяльності.

Тема 1.2. Стратегії поведінки в конфлікті та альтернативні способи вирішення конфліктів.

Тема 1.3. Медіація, як спосіб урегулювання конфліктів: сутність, функції, принципи, види медіації.

Тема 1.4 Принципи медіації.

Тема 1.5 Моделі медіації.

Тема 1.6 Стратегії медіації у професійній діяльності.

Тема 1.7. Сторони медіації у професійній діяльності. Взаємодія сторін медіації.

Медіація у професійній діяльності

Тема 1.8. Компетентності медіатора.

РОЗДІЛ 2. Майстерність медіатора та медіаційна процедура у професійній діяльності.

Тема 2.1. Техніки медіатора, активне слухання та невербальна комунікація.

Тема 2.2. Постановка запитань, перефразування та робота з емоціями.

Тема 2.3. Стадії та складові медіації: премедіація, підготовча стадія.

Тема 2.4. Збір інформації та визначення тем для обговорення.

Тема 2.5. Робота з інтересами та потребами сторін у професійній діяльності.

Тема 2.6. Пошук та оцінка варіантів рішення.

Тема 2.7. Оформлення домовленостей та постмедіація у професійній діяльності.

Тема 2.8. Бізнес-медіація.

Тема 2.9. Медіація у трудових відносинах.

Тема 2.10. Медіація в адміністративно-правових відносинах.

Результати навчання

1

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Контрольні заходи оцінювання	Термін виконання
1	Знання основних теоретичних підходів до розуміння сутності та типів конфлікту, стратегій поведінки в конфлікті.	відповіді на семінарських заняттях; участь у груповій дискусії; експрес-контрольна 1	Тиждень 1-4
2	Досвід проведення медіації у професійній діяльності.	відповіді на семінарських заняттях; участь у груповій дискусії	Тиждень 2-17
3	Функції та стратегії медіації у професійній діяльності.	відповіді на семінарських заняттях; участь у груповій дискусії	Тиждень 5-7
4	Компетентності медіатора у професійній діяльності.	відповіді на семінарських заняттях; презентація	Тиждень 8
5	Вміння здійснювати критичний аналіз умов конфлікту та способів його попередження та подолання.	відповіді на семінарських заняттях; експрес-контрольна 2	Тиждень 5-17
6	Знання медіаційної процедури у професійній діяльності.	відповіді на семінарських заняттях; модульна контрольна 1	Тиждень 9-15

¹ Learning outcomes.

Медіація у професійній діяльності

7	Вміння формулювати переговорну позицію під час вирішення конфлікту.	Імітаційна вправа	Тиждень 14
8	Оформлення домовленостей та медіативні стадії у професійній діяльності.	відповіді на семінарських заняттях; експрес контрольна 3; Модульна контрольна робота 2	Тиждень 13-15
9	Пошук та оцінка варіантів рішення сучасних конфліктів у професійній діяльності.	Домашня контрольна робота	Тиждень 14
10	Вміння застосовувати медіативних практик у професійній діяльності.	відповіді на семінарських заняттях; експрес контрольна 4	Тиждень 16-18

Форми, методи та технології навчання

Навчальні заняття з дисципліни “Медіація у професійній діяльності” проводяться у формі лекційних та семінарських занять. На лекціях викладач формулює положення сучасних теорій та технік медіації у професійній діяльності, демонструє кейси сучасних конфліктів у професійній діяльності, може відтворювати матеріал у вигляді презентації. Лекції відбуваються у формі діалогу, коли викладач задає зустрічні запитання аудиторії щодо навчального матеріалу, може попросити дати оперативну відповідь на поточне запитання, або матеріал попередніх занять. В процесі лекційних занять відбуваються експрес-контрольні на знання ключових понять навчального курсу.

Отримавши базові знання щодо сутності, типологій конфлікту та технік медіації у професійній діяльності, студенти розроблятимуть карту конфлікту та механізми його подолання. Результати аналізу студенти презентують під час одного з семінарських занять. Передбачається проведення імітаційної вправи, щодо тренування навичок переговорів та ролі “третьої сторони” при врегулюванні конфліктів. Домашня контрольна робота спрямована на відпрацювання навичок наукової роботи студентів, самостійного пошуку літератури, формулювання гіпотез щодо конфліктів у професійній діяльності. Тема домашньої контрольної роботи має довільний характер і обмежується лише предметом навчальної дисципліни. В процесі занять викладач може показувати студентам відео-матеріали, присвячені питанням медіації та врегулювання конфліктів.

Основною формою роботи на семінарському занятті є виступ, який поєднує комунікативні здатності студента з демонстрацією та закріпленням знань. Викладач оцінює як глибину, ширину, точність визначень під час виступу студента, здатність оперативно реагувати на запитання аудиторії. Під час семінарського заняття додаткового оцінюється активність студентів при формулюванні запитань, участь у дискусії, формулювання альтернативних гіпотез.

Навчальні

ресурси

1. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
2. <http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – Соціологія: теорія, методи, маркетинг.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
4. <https://prometheus.org.ua/>. Найкращі онлайн-курси України та світу.
5. <https://nsuworks.nova.edu/pcs/about.html> – Peace and Conflict Studies Journal

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Виступи на семінарських заняттях	25	5	5	25
2.	Активність роботи на семінарських заняттях	15	3	5	15
3.	Експрес-контрольні на лекціях	20	5	4	20
4.	Домашня контрольна робота (ДКР)	20	20	1	20
5.	Модульна контрольна робота (МКР)	20	10	2	20
6	Заохочувальні бали	10	10	1	10
	Всього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 60
2	Домашня контрольна робота (ДКР)	RD $\geq$ 12

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою ²

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
95 $\leq$ RD $\leq$ 100	Відмінно
85 $\leq$ RD $\leq$ 94	Дуже добре
75 $\leq$ RD $\leq$ 84	Добре
65 $\leq$ RD $\leq$ 74	Задовільно
60 $\leq$ RD $\leq$ 64	Достатньо

² Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Медіація у професійній діяльності

RD < 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: так.

Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, за умови зарахування ДКР, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею переведення. Якщо сума балів менша за 60, але ДКР зараховано, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за виконання ДКР та залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею переведення. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів та має позитивну оцінку за ДКР, отримує залікову оцінку «автоматом».

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у конференції / публікація тез	5 балів	За кожний тиждень затримки із поданням ДКР нараховуються	-2 бали
Участь у 2 турі Всеукраїнської студентської олімпіади	10 балів		
Публікація наукової статті	10 балів		

Відвідування занять

Відвідування лекційних і семінарських занять є обов'язковим.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Пропущену модульну контрольну роботу можна написати повторно, але до моменту проставлення проміжної атестації з урахуванням часу, необхідного викладачу для перевірки роботи. Пропущені експрес-контрольні не відпрацьовуються.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Для оскарження контрольних заходів студент має подати заяву, у якій має бути вказана причина оскарження, наведені факти упередженості викладача. Викладач повинен обговорити дану заяву зі студентом особисто на консультації. В разі відсутності порозуміння щодо результату контрольного заходу, формується комісія з викладачів кафедри, яка оцінює процедуру проведення контрольного заходу та претензії студента. Комісія може вирішити провести контрольний захід повторно, або відхилити заяву. Рішення комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами³.

На першій проміжній атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 20 і більше балів. На другій проміжній атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 40 і більше балів. У випадку, якщо цей показник не відповідає вимогам, виставляється «не атестований». Відпрацювання «не атестації» здійснюється на консультаціях з викладачем шляхом усної відповіді на питання не засвоєного студентам матеріалу.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁴		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг ⁵	≥ 20 балів	≥ 40 балів
	...	–	+
	...	...	...
	...	...	...
	...	...	...

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Матриця відповідності результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

---

³ Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

⁴ Там само.

⁵ Там само.

Медіація у професійній діяльності

ПО 10 Медіація у професійній діяльності			
Програмні результати навчання		Методи навчання	Форми оцінювання
ЗК 1	Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних, культурних, етичних, екологічних цінностей, правових норм, принципів академічної доброчесності	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка, експрес-контрольні, МКР, ДКР, залік
ЗК 4	Здатність до соціальної взаємодії, співробітництва й розв'язання конфліктів	Метод кейсів, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка, експрес-контрольні роботи, ДКР
ЗК 6	Здатність застосовувати професійні знання й уміння на практиці	Метод кейсів, імітаційні методи	Практична перевірка
ЗК 7	Здатність гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти творчий підхід, ініціативу	Метод кейсів, імітаційні методи	Практична перевірка
ФК 6	Здатність діяти на основі професійно-етичних міркувань (мотивів)	Метод кейсів, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка, експрес-контрольні роботи, ДКР
ФК 13	Здатність брати участь у стратегічному плануванні у конфліктівирішенні та миротворенні	Метод кейсів, імітаційні методи	Практична перевірка
ФК 18	Здатність налагоджувати та підтримувати комунікацію між різними сторонами конфлікту	Метод кейсів, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка, експрес-контрольні роботи, ДКР